

**Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:**
Szege-di-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Megjelenik
hét naponként a keres-
kedelmi órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Helyben, hához hordva
Egy óra 5-40 korona.
Egy hétre 1-20 korona.
Vidéken:
Félóra 30 korona.
Egy óra 5-50 korona.

FOSZERKESZTŐ:
Dr. ESPERSIT JÁNOS.

SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS
KOVÁCS SÁNDOR.

SZERKESZTŐ
GROSS HENRIK.

KIADÓTULAJDONOSOK:
KOVÁCS SÁNDOR ÉS TÁRSAI.

A legképtelenebb hírekkel

vannak telve az aradi, szegedi és fővárosi lapok a makói eseményekről. Aki olvassa ezeket a badar híreszteléseket, azt hiszi, hogy Makón tombol a legáldatlanabb testvérhárc. Pedig a tegnapi lövöldözés óta, melyet oktatlanul a csendőrök kezdtek Makón, csend és nyugalom van. Az üzleteket reggel ki nyitották, piac is volt, járókelők békésen közlekedtek az utcákon, a kirakatokban dolgoztak.

A makói szociáldemokrata párt tegnapi kiáltványában úgy látszik nemcsak ígérte a rend fenntartását, hanem azt tényleg a legpontosabban fenn is tartotta. Az elmúlt éjjel semmi rendzavarás nem történt a városban.

Ezeketán megállapíthatjuk, hogy a makói zavargásról elterjesztett hírek, amelyek a vidéki és fővárosi lapokban forgalomban vannak, hazugságok. Egyedül az Aradi Közönségben olvastuk Rózsa Ferenc párttitkár tárgyilagos tudósítását az eseményekről.

A makói szociáldemokrata párt tudni fogja a kötelességét továbbra néve is a rend és nyugalom fenntartását illetően. Tegnapi kiáltványában, melyet Boromisza népbiztos írt alá, ezt meg is tette a Makó közönsége nyugodt lehet, hogy meg is fogja továbbra is tenni. Nem üres szó és ígérlet, amit hirdetnek.

Makó közönségének nincs oka a nyugtalanságra. A tegnapi zavargás nem volt más, mint a katonák s a csendőrség közötti összetűzés, melyet a csendőrök provokáltak.

Megindult a vizsgálat a legteljesebb apparátussal s ez a vizsgálat mindent ki fog deríteni. A lakosság, a polgárság, a nép nem fordult itt egymás ellen.

A tegnapi eseményekből azonban mégis kell, hogy egy tanulságot levonjunk s ez az, hogy Makón — dacára az elterjesztett híreknek — nyoma sincs semmiféle ellenforradalmi törekvésnek. Nem hiszünk abban, hogy akadjon egyetlen egy ember Makón, aki ellenforradalmi gondolatokkal foglalkoznék. Nincs olyan ostoba ember, aki csak egy pillanatra is megkabalyodjék s a királyságot visszakívánja, azt a gyűlölt zsarnokságot, amely alatt a magyar nép évszázadokon át nyugodt.

Nem lehet Makón hiva senki ostoba gyerökös hitnek, hogy a régi büns rendszer, mely a tömegeket elnyomta, valaha még visszatérhet. Oh a nép sokat tanult, 52 hónap

háborus pokla után nagyon jól tudja, mit jelent az, ha a régi korrupt rendszer, a zsarnoki önkény szent végig a hátán jégtiprásaival.

A forradalmi vívmányokat többé visszecsinálni nem fogja senki. A feltámadt néptenger vérbe fojt minden reakciós gondolatot. A forradalom vívmányait nem féltjük mi hát senkitől. Mindenki a maga bőrén tanulta meg azt, hogy a népszabadságot, a forradalom eredményeit meg kell védenie mindenkinek. Eb-

ben együtt érez, együtt munkálkodik a makói szociáldemokrata párttal minden élő s gondolkodó ember Makón.

A forradalmi vívmányok s eredmények megőrzésének rendje most már szintén kivétel nélkül mindannyiunk kötelessége s ha ezt a makói szociáldemokrata párt vállalta magára, ebben a működésében szintén osztatlanul maga mellett találja Makó minden rendű s rangú polgárát s lakosát.

A tegnapi események után.

Rend volt a városban. A szociáldemokrata-párt a rendért. Szegedi katonák Makón. Rémhírek a vidéken a makói állapotokról.

A tegnapi események után rend s csend borult a városra. A város lakossága meghuzódott a házaiban s a makói fiatal katonák és a szociáldemokrata párt emberei fokozott gonddal s éberséggel ügyeltek arra, hogy Makó rendjét senki meg ne bolygassa. Ezuttal sem volt tehát igaznak a vészmadaraknak, akik mindenféle képtelen híreszteléseket terjesztettek városzerte. A „M.F.U.” ugyan már tegnap megírta, hogy Makó város közönsége nyugodtan bizhat a szociáldemokrata párt ígérteiben a rend fenntartását illetően. Nem is történt semmi s remélhetőleg nem is fog történni semmi.

Ma reggelre megérkeztek a szegedi katonák is, akik ugyancsak elképedhettek annak láttára, hogy Makón rendet találtak, mert bizony Szegeden rémhírek voltak elterjedve a makói eseményekről. 200 halott-ról beszéltek s arról, hogy Makón általános polgárháború van.

A szegedi katonák egyelőre a szeretetházban laknak s hisszük hogy kevés, ugyszólván semmi dolguk nem akad Makón.

Kijött még egy ezredes és egy alezredes is. Főként azt akarják megállapítani, hogy kik okozták a tegnapi zavargást. Ki volt a lövés elkezdője. Mint értesülünk, a legközelebbi napokban a belügyminiszteriumnak egy főtisztviselője is meg fog jelenni Makón a vizsgálat lefolytatása végett.

Általános s mély részvétellel for-

dul a város közönsége a szerencsétlen tegnapi nap áldozatai felé. A halottak száma eddig 10, közöttük Köteles mészáros legényfia és Wisenberg Mór főtéri kereskedő III. gimnázista fiacskája, akik véletlenül sodródtak a szerencsétlenség színhelyére. A többi áldozatok is jobbára fiatal emberek, akiket balvégzetűk arra vitt s akik igazán még csak nem is sejtették, milyen szörnyű sors vár rájuk azért, mert épp abban az időben a főtéren tartózkodtak.

Az áldozatokat közös sirban temetteti el a makói szociáldemokrata párt. A temetés a püspöki rezidenciából fog megtörténni. A temetést a párt rendezi. A közös sirra a sarkó felállítását Glück Lajos sarkófaragó mester teljesen ingyen vállalta el.

Epp ily általános a részvétel a sebesültek iránt is. Mély részvétellel fordul mindenki Bodor Sándor, a Munkástanács elnöke felé, aki békes szóval s fegyvertelenül közeledett a csendőrök felé társaival s közben érte karjait golyó. Tüdő-lövést is kapott. A kórházban ápolják, a tegnapi zavargás többi szerencsétlen áldozataival.

A vizsgálatot egyébként folytatják s hamarosan ki fog derülni, kik voltak előidézői a tegnapi indokolatlan szerencsétlenségnek. Ki fog derülni, ki adott parancsot a csendőröknek a lövöldözés és gépfegyvertűz megindítására.

Fiume szabad város.

Genf. A Havas ügynökség hivatalos jelentése szerint a német gyarmatokra vonatkozó egyezményt aláírták. Wilson kezdeményezésére szabad városoknak tekintették Konsztantinápolyt, Fiumét és Gibraltárt.

— Meghívó. A makói III. függetlenségi olvasóköri f. évi február hó 2-án, vasárnap délután 3 órakor tartja tisztújító közgyűlését, melyre a tagokat meghívja az Elnökség.

Nemzetközivé teszi az antant a meghódított gyarmatokat.

A békekonzferencia elfogadta Wilson javaslatát. — A német gyarmatok sorsa.

Budapest, január 29. A Magyar Távirati Iroda szikratávirón jelenti Newyorkból: Az öt nagyhatalom Párisban ugylátszik végleges megállapodásra jutott a német gyarmatokat illetően. A tárgyalások anyagát nem fogják a nyilvános konferencia elé terjeszteni. Az Information nevű francia lap mai jelentése szerint véglegesen elhatározták német Nyugatafrikának brit Délafrikához való csatolását. Franciaország megkapja Kamerun legnagyobb részét. Japán, Kiua és Amerika is részt fognak kapni a német gyarmatokból. Belgium, Portugália és Nagybritánia fel fogják osztani egymás között Keletafrikát. Wilson ezzel szemben ellene van annak, hogy a német gyarmatokat a lakosság beleegyezése nélkül osszák fel és azt javasolta, hogy a különböző nemzetek a népek ligájának fennhatósága alatt közösen adminisztrálják a német gyarmatokat. A közigazgatás költségeit a népek ligájának irodája viselje. Az Information szerint a gyarmatok igazgatására fordítandó költség nagyon tekintélyes összegre rúgna. Az angol békeidelegátsnok véleménye szerint a gyarmatokat gyakorlati módon csakis az egyes nemzetek tudnák adminisztrálni.

Newyork, január 29. A Magyar Távirati Iroda szikratávirata jelenti, Az Evening Post jelenti Párisból: Wilsonnak sikerült valamennyi nagyhatalom beleegyezését megnyernie ahhoz az elvhez, hogy az összes meghódított területeket Elszász-Lotaringia kivételével nemzetközivé tegyék. Ez egyértelmű azzal a brit tervvel, amelyet legelőször Smuts tábornok hirdetett, hogy a népek szövetsége jelölje ki azt a nemzetet, amelynek feladata az, hogy felügyeletet gyakoroljon bizonyos területek fölött, nem külön, hanem közös érdek szempontjából. Ezek szerint Németország afrikai gyarmatait a népek ligája Nagybritániának engedheti át, mint a liga megbízottjának. Tíz év múlva, vagy más meghatározandó idő után a liga más megbízottat jelöl ki, különösen, ha az illető nép óhajtja a változást. Ez a határozat a Csendes óceán szigeteit és más oly területeket, amelyek e pillanatban érdek összeütközések tárgyai a népek ligájának ren-

delkezése alá vonja, Wilson világosan kifejtette a kizottság előtt, hogy Amerika nem óhajtja, hogy bármely területre nézve is megbízottak jelölték ki, ha csak feltétlenül nem az a meggyőződése, hogy ez a civilizáció érdekében történik. Az angol meghatalmazottak Amerika számára Örményország és Kelet-Afrika egy része felett felügyeletét kérték, de Amerika határozottan óhajtja, hogy más nemzetet válasszanak. A megbízás elve szerint a megbízással felruházott nemzetnek kötelessége lesz, hogy kereskedelmi szempontból minden nemzettel szemben a nyílt kapu alapján álljon és ne legyenek kizárólagos jogok, kivéve azokat, amelyek szükségesek a civilizált területek hatásos igazgatására. Az amerikai bizottság szemmel láthatóan megvolt elégedve a konferencia utolsó két napjának eredményével.

Páris. Az Egyesült Államok elnöke, az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és Olaszország miniszterelnökei és külügyminiszterei, valamint Japán képviselői tegnap két ülést tartottak. Elsősorban az afrikai német gyarmatok kérdéséről tárgyaltak. A dominiumnak képviselői az ülésen résztvettek. A déli ülésen meghallgatták Ausztráliát, Újzeland és Japán delegátusait. Délután Simon gyarmatügyi miniszter közölte miniszteriumának véleményét a gyarmatok kérdéséről. Ezenkívül a népszövetség alapelveiről és ezek alkalmazásáról tanácskoztak.

A munkástanács ülése.

A közigazgatási tisztviselők megkezdik működésüket.

A makói munkástanács, pénteken délelőtt ülést tartott, az előállott helyzet megtárgyalására.

A párttitkárság esütörtökön este jelentést tett az az incidensről a központi párttitkárságnak a hadügyminisztériumnak és a belügyminiszter urnak kitől, azt a határozott utasítást kapta, hogy a munkástanács a helyi szociáldemokrata pártvezetőséggel egyetemben vegye át a város teljes igazgatását és rendfenntartását, mindaddig míg a Népkormány a vizsgálatot el nem rendeli.

A munkástanács elhatározta, hogy teljesen kezébe veszi a rendfenntartását a nemzetőrséggel.

A város közigazgatását pedig a munkástanácsból választott tagok alakított bizottság intézi, míg a belügyminiszter ur nem intézkedik, melynek tagjaiul Halász Gyula, Vajda Ferencz, Svilla István, Gesztési József és Zombori választottak meg.

A megyei ellenőrzésére két tagot küldött ki.

Felszólítja a munkástanács a közigazgatási tisztviselőket, hogy szombaton reggel a rendes hivatali működésüket kezdjék meg, kötelezőleg. A munkástanács.

Harcban állunk a cseh-szlovákokkal.

Visszavonulásra szólítottuk fel a cseheket. — Fegyverrel szerzünk érvényt az entente akaratának.

Fülekről jelentik: Az egész Ipoly mentén állandóan tartanak az élénk járőrszolgálatok. A cseh csapatok annyira idegesen viselkednek, hogy még a demarkációs vonal előtt mutatkozó békés polgárookra is sortűzet zúdítanak. Tegnap Losonc előtt megtámadták vonalaikat, de egyik tábori őrsünk véresen visszaverte őket. Losonci lakosok szerint a csehek két halottat és számos sebesültet vesztettek. Salgótarján közvetlen védelmét a budapesti első vadászrezd csapatai látják el. A csehek már régebben több helyen át lépték az Ipoly folyót, illetőleg a demarkációs vonalat.

Ma parlamentereket küldtünk át hozzájuk, hogy az entente határozatának értelmében a demarkációs vonal mögé való visszavonulásra szólítsuk fel őket. Ez a magyar hadügyminiszter rendelkezésére történt a vérengzések elkerülése végett.

Ha a csehek nem hajlandók kiüríteni a megszállott területeket, úgy a magyar csapatoknak parancsa van rá, hogy fegyverrel szerezzen érvényt az entente határozatának.

Losonc és fülek között a vasuti közlekedés szünetel, mert a csehek nem engedik át a vonatokat, sőt a hidon túl a sinket is felszedték. A lakosság elkeseredése leírhatatlan.

Balassagyarmatról jelentik: Tegnap hajnalban magyar katonaság megrohanta a balassagyarmati vasuti állomást. Rövid harc után a cseh katonákat lefegyverezték. A csehek egy kaszárnyába menekültek. Késő estig tartott a lövöldözés, amikor egy magyar gépfegyveres osztag érkezett meg. Erre a csehek megadták magukat. A kaszárnyában 25 cseh katonát holtan találtak, köztük volt a cseh parancsnok, egy főhadnagy is. A magyar csapat vesztesége 13 halott és 27 sebesült. Amíg a harc tartott, a városban a munkásgárda tartotta fenn a rendet. E feladata teljesítése közben 3 ember elesett. Balassagyarmat lakossága nagy izgalomban várja a közeli fejleményeket. Hir szerint a csehek Hontmegyében csapatokat gyűjtenek és a város ellen akarnak nyomulni. A lakosság elhatározta, hogy a várost a legnagyobb elszántsággal védi, mert bizonyos, hogy ha a város ismét a csehek kezére kerül, akkor az ellenség a lakosságon állna bosszút a kiontott vérért.

Miskolcra jelentik: A Kassát megszálló cseh csapatok a városban megkezdték a rekvirálást. A kórházakból elvitték az ágynevet és lepedőket, a kaszárnyákból elvitték

az összes butorokat. A környékbeli falvakból elhajtották a marhákat, sertéseket és elhurcolták a lisztet. A cseh csapatok elszállítása állandóan tart, a csehek csupán egyes századokat hagynak hátra a rend fenntartására.

MIRDETESEKET felvesz és jutányos áron közli a MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG kiadóhivatala, Szegedi-utca 1. szám, Dégi-ház. Telefon szám: 162.

Vegyes ellenőrző bizottság a volt monarchia nemzeteiből. Coolidge tanár javaslata a békekonzferencián. — Tárgyaljanak az új nemzeti államok.

Bécsből jelentik: Svájcban átérkezett távirat nyomán szenzációs hírek érkeztek politikai körökbe. E hírek szerint Párisba érkezett Coolidge tanár, aki vezetője volt az Ausztriába és Magyarországra küldött amerikai bizottságnak. Coolidge-nak budapesti tárgyalása már is kedvező eredménnyel kecsegtet. Az entente ugyanis Coolidge javaslatára elhatározta, hogy legrövidebb idő alatt felállítanak Bécsben egy vegyes bizottságot, amelybe képviselőt küldenek mindazon nemzeti államok, amelyek a volt osztrák-magyar monarchia területén alakultak. E bizottság címe ellenőrző bizottság lesz, feladata pedig a volt monarchia területén alakult nemzeti államok gazdasági, pénzügyi és élelmiszeri kérdéseinek elrendezése és megoldása.

Bécsi körök véleménye szerint a bizottság rövidesen megkezdí működését. Ezt megelőzőleg pedig a versaillesi békekonzferencia felszólítást fog intézni a cseh-szlovák, jugoszláv, magyar, német osztrák és román kormányokhoz, hogy küldöttséggel képviseltesék magukat bizottságban.

Párisból jelentik: A Temps jó forrásból arról értesül, hogy komoly és tekintélyes magyar körök memorandummal fordultak egy kiváló francia államférfihez. A memorandumban ismertetik Magyarország belső és külső viszonyait és végül miat egyetlen megoldási módot a magyarok és szomszédaik között felmerült vitás kérdésekben azt ajánlják, hogy tárgyalások induljanak meg mindazon országok képviselői között, amelyek a volt monarchia likvidálásában részt vesznek és a tárgyalásokat az entente diplomatái vezessék.

Budapestről jelenti a Politikai Híradó: Több esti lap hirt adott ma arról, hogy a volt monarchia népei Bécsben bizottságot alakítanak és hogy a bizottság megalakítására Coolidge tanár jelentést tett volna Párisban Wilsonnak. Illetékes helyen kijelentik, hogy ilyen bizottság alakításáról egészen pontos elhatározások még nincsenek. Ami pedig Coolidge tanár Párisba érkezését illeti, nem felel meg a valóságnak, mert a tanár ezidő szerint még Bécsben van.

A pénzügyintézetek mérlege.

Vidéki bankigazgatók tanácskozása.

A kormány rendeletet készül kiadni amelyben megengedi a nyilvános számadásra kötelezett vidéki vállalatoknak, különösen a pénzügyintézeteknek, hogy az évi mérlegkészítést elhalasztassák. Ebben az ügyben a napokban Budapesten tanácskozás volt, amelyen több makói bankdirektor is részt vett.

Az értékpapírok értékének általános hanyatlása és ennek alapján az értékpapírtárca értékelése okozza a legnagyobb nehézséget a mérlegek föllállításánál. Ezért vált szükségessé a tanácskozás.

Ami az értékpapírtárca értékelését illeti, erre nézve a következő információkat kaptuk egy előkelő pénzügyintézet igazgatójától:

— Valószínű, hogy fix kamatozású papirokat (elsősorban a hadikölcsön kötvényeket, a papíron alul álló járulékokat, községi kötvényeket és zálogleveleket) a beszerzési árnál valamivel kisebb, de mostani, túlságosan alacsony árfolyamoknál magasabb értékkel fogják fölvenni, mert a mostani nyomott kurzusok nem maradhatnak állandóak. De még ha az árfolyamok rövidesen nem emelkednek is, akkor is helyesebb az árfolyamvesztéséget legalább két üzletévre elosztva elszámolni, mint az egészszel egy esztendő számításait terhelni.

A részvények értékelésénél a részvényt kibocsájtó vállalat viszonyait fogják mérlegelni és aszerint értékelni, hogy milyen konjunktúrát várhat előreláthatóan a viszonyok megjavulásával az illető részvényvállalat. A kintlevőségek értékelése is nehéz az ország mai helyzetében. Egyéb veszteségekre minden nagyobb intézet gyűjtött tartalékokat. Ezeket a tartalékokat ugyan nem akarják felhasználni a jövő bizonytalansága miatt, de a tartalékok lehetővé tesszik, hogy talzott pesszimizmusnak ne kelljen érvényesülnie. Az osztralékok kisebbek lesznek a tavalyinál.

Sok vidéki pénzügyintézet kérte a mérlegkészítést elhalasztását a kormánytól s a kiadandó rendelet az 1918. üzletév zárlatának 1919. június 30-áig való kitolását fogja megengedni.

Konstantinápolyt megszállták az angolok.

Enver pasa pucscot tervezett az antant ellen. Az olaszok ragaszkodnak Fiuméhez.

Hiteles hírek szerint Konstantinápolyt az angol kormány rendeltére az angol katonai főparancsnok január 18-án teljesen hatalmába kerítette. Az angol kormány átvette a rendőri és egészségügyi szolgálat vezetését is. Az angolok azzal indokolják ezeket az intézkedése-

ket, hogy a török kormány az ifju török komité üzemével szemben passzív magatartást tanúsított. Az antant konstantinápolyi hivatalos képviselői azt állítják, hogy Enver pasa és Taalat pasa még mindig Konstantinápolyban tartózkodnak és pücesot terveznek az antant ellen. Minthogy a kormány ez üzemekkel szemben gyengének mutatkozik, az angolok kijelentik, hogy a lakosság biztonsága érdekében kénytelenek átvenni a hatalmat.

Lugano, január 30. Az olasz főhadiszállás közlése szerint egyelőre csak 900 ezer katonát szerelnak le. Többet nem fognak leszerelni, mert az olasz hadseregnek készen kell lennie arra, hogy esetleg felvegye a harcot a délszlávokkal.

Az olasz kormány bejelentette a párisi konferenciának, hogy nem ismeri el a délszlávok által igényelt határmegállapítást s Fiuméről nem mondhat le. Montenegrónak Szerbiához való csatlakozását a Montenegróban elrendelendő előzetes népszavazástól teszi függővé.

Biztos sikert ér el, ha a Makói Független Újságban hirdet!

NAPI HIREK

— Magyar kiküldöttek a szociálista konferencián. Bernből jelentik: Branting, aki mint elnök a nemzetközi szociálista kongresszus ülését vezette, a legutóbbi ülésekről a következő közléseket tette: A nemzetközi szociálista konferencia szerdai ülésén a következő ujonnan érkezett új tagok voltak jelen: Buchinger, Biró és Jászai magyar delegátusok. A vita főleg területi kérdések körül forgott. Csaknem valamennyi ország képviselői egy-egy kérdést akarnak a konferencia elé terjeszteni. A bizottságok akkor kezdik működésüket, ha valamennyi delegátus megérkezett.

— Elmaradt hangverseny. A február elsejére hirdett Babits Vilma féle hangversenyt a rendezőség bizonytalan időre elhalasztotta.

— Vigyázzunk a töltésre. A makói szociáldemokrata-párt felkéri a lakosságot, hogy a töltés mentén elhuzódó füzest ne bánts. Ne vágja ki s galyazza le, mert a füzest árvízvédelem céljából ültették oda. Ha a füzest megbotyogatják, egy tavaszi áradás esetén a töltés annyira megszuul, hogy nem bír ellenállani a víz nyomásának s a várost a legkomolyabb árvízveszedelem fenyegeti. A szociáldemokrata-párt ennek a beállható veszedelemnek tudatában és felelőssége érzetében kéri hát a lakosságot, hogy a füzest a rongálástól kímélje.

— A gyorssegélyre igényt tartó önálló hadba volt iparosok a segélyért szombat délután 3 órakor jelentkezzenek. Az iparos tanács tagjait pedig felkérem, hogy szombat este 6 órakor mindnyájan megjelenni sziveskedjenek. Elnök.

— A gyufafátság enyhítése.

A gyufaipari szövetség a kormány megbízásából nagyobb mennyiségű svéd gyufát vásárolt, amelyet a napokban fognak forgalomba hozni. A gyufa, magas beszerzési árára való tekintettel, drágábban kerül forgalomba, mint a belföldi gyufára érvényes maximális árak.

— Hogyan kapják meg a vitézségi érmek pótdíját?

Több oldalról kérdést intéztek hozzánk az iránt, hogy a vitézségi érmek után járó pótdíjakat mi módon fizetik ki. Illetékes helyről most a következőket közlik velünk: A tényleges katonai szolgálatban állók egyéb katonai illetményeikkel, az állami alkalmazottak pedig polgári illetményeikkel együtt kapják meg a vitézségi érem pótdíját, mások, tehát katonai vagy polgári állami szolgálatban nem állók részére posta útján küldik meg. Aki nem kapja meg pontosan a pótdíjat, forduljon póttestéhez, vagy a hadügyminiszteriumhoz. A vitézségi érem után járó pótdíjakat végkielégítésként hosszabb időtartamra senki részére nem fizetik ki.

— A három legfiatalabb korosztály szabadságolása.

A kormány elhatározta, hogy a jelenleg fegyverben álló hadsereg három legfiatalabb korosztályát szabadságolja. A szabadságolandók között vannak természetesen a három legutolsó évfolyam tisztjei is, akik ma küldöttségben jártak Böhm Vilmos hadügyminiszternél és azt a kérésüket adták elő, hogy a hadügyi kormány ezeket a fiatal tiszteteket, akiknek a száma mintegy ötezerre tehető, a súlyos gazdasági és megélhetési viszonyokra való tekintettel hagyja szolgálatban. A hadügyminiszter kijelentette, hogy az ügygel jóindulattal foglalkozni fog.

— Angliában ismertetik Magyarországot viszonyait.

Londonból jelentik: Egy ismeretterjesztő társaság kezdeményezésére sorozatos, népszerű előadásokat tartanak, amelynek során több előadás keretében foglalkoznak Magyarországgal is. Az első ily előadásán Bryce Lord elnök hosszabb megnyitó beszédében rendkívül rokonszenvesen foglalkozott Magyarországgal és hangsúlyozta, hogy Magyarország megérdemli a szabad angol nép teljes jóindulatát. Utána Hankinson unitárius lelkész beszélt a magyar, főképen az erdélyi viszonyokról, a melyeket közvetlen tapasztalatból ismer, mert több ízben töltött hosszabb időt Erdélyben. Az előadás végeztével az elnök magához kérte Hankinsont és nagy hallgatóság előtt ismét a legnagyobb szimpátiával beszélt vele Magyarországról.

— Ifjúsági bál rendezősége a február 2-ára hirdett táncmulatságot bizonytalan időre elhalasztotta.

— Makó és vidéke Méhészeti Egyesület f. évi február 2-án d. e. 10 órakor a Gazdasági Egyesületben levő helyiségében fogja megtartani évi rendes közgyűlést, melyre tisztelettel meghívja az elnökség úgy az összes tagjait, mint az érdeklődőket. Tárgysorozat: 1. elnök választás. 2. Ügyv. elnök beszámolója. 3. Tít-kár évi jelentése. 4. Bizalmi emberek delegálása. 5. Fellobbészés és esetleges indítványok. Az elnökség. 153

Nyilttér.

E rovatban közöltekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Nyilatkozat.

A helybeli 23. tüzérezred legénysége nevében félreértések elkerülése végett kijelentjük, hogy úgy az itteni nemzetőrség, mint annak parancsnoka: Czirbus István főhadnagy ur szolgálataival, ugyszintén a folyó hó 30-iki magatartásukkal teljesen megvagyunk elégedve és őket bármely oldalról érő támadások ellen minden körülmények közt megvédelmezzük.

23. tüzérezred
bizalmiférfi testülete.

Kiáltvány Makó város népéhez!

Tudomásomra jutott, hogy sokan a közönség köréből engem vádolnak azzal, hogy az én jeladásomra történt volna a csendőrségi sortűz. Ez aljas vád és rágalom, mert én soha a csendőrséggel nem érintkeztem s ők az ő dolgaikba engem be nem avattak. Én voltam az, mint a szociáldemokrata-párt tagja, aki a felesleges fegyverrel a nevezett munkásságnak azonnal rendelkezésére bocsátottam. Úgy én, mint nemzetőreim a nép érdekében védtek. Állításaimat a munkástanács és a nemzetőrség bizalmi férfijaival igazolni tudom. Leksiismeretem tiszta. Isten engem úgy segéljen!
Makó, 1919. január 31.

Czirbus István,
csanádmezei nemzetőrség
parancsnoka

Nyilatkozat.

Tölem külön háztartásban élő feleségemnek BÁLINT ROZÁLIÁNAK senki semmiféle hitelt vagy kölcsönt ne adjon, mert azokért felelősséget nem vállalok és ki nem fizetem.

Makó, 1919. január 31.

Simon János.

ÜZLETI LEVÉLPAPÍR ÉS BORITÉK CÉGNOMÁSSAL

minden igénynek megfelelően, csinos és izléses kivitelben jutányos áron készül
Kovács Sándor és Társai
könyvnyomdájában, Szegedi-utca 1. szám.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Minden jog fenntartva.
Írta: Tölgyessy Mihály.

— Ezt még nekem nem mondotta senki! Eddig becsületes ember hírében állottam mindenki előtt, s mint ilyen akarok is meghalni.

— Üres beszéd! legyintett kezével Elemér. Én magának nem hiszek! És most hallja meg ntolsó szómat: szabadságát csak egy feltétel alatt nyerheti vissza: ha tudniillik, hova vitték a nőt!

— Ez tehát annyit jelent, hogy engem mintegy zálogkép fogva akar tartani. De figyelmeztetem a nagyságos urat, hogy ennek a levét kedves neje fogja meginni.

— Ön tehát mégis tudja, hol van az én Ilonkám.

— Nem tudom! De annál rosszabb reá nézve, minél későbbben találnak rá! Gondolja meg, mennyit szenvedhet szegényke a gonosztevők kezében.

Elemér összerázkódott. E szók ismét tétovázóvá tették őt. Ekkor jelentették neki, hogy György megérkezett.

— Küldjétek őt azonnal ide! parancsolá Elemér.

Néhány pere mulva György ura előtt állott. Dinnyésen meglátszott, hogy ez nem volt injére. Most már tudta, hogy nem jó dolga lesz, mert a komornyik határozott cselekvésre fogja ösztökélni gazdáját.

Elemér néhány szóval beavatta Györgyöt az eddig történetkebe s elmondotta neki azt is, hogy Dinnyés keresni akarja Ilonkát.

— Ezt mondja a vén lator? kiáltá György. Es nagyságod képes hinni ennek az embernek? Biztos, hogy megszökik, mert esze ágában sincs visszahozni Ilonka ő nagyságát. Hiszen összeesküdtek ellene.

Dinnyésben szinte forrt a méreg, de türtőztette magát s így szólt epésen:

— Ugy látom, maga is annak az ostoba parasztnak a szava után indul!

— Talán bizony tagadni meri, hogy ott voltak a halottas házban?

— Nem voltunk ott!

— Nem igaz! En láttam, hogy akkor este ott jártak a temetőnél, egyszerre azonban eltűntek! Nyilvánvaló tehát, hogy beszöktek előlem a halottas házba.

Dinnyés elsápadt. György tehát látta őket. Ez már baj! Így már nehéz lesz kibontakozni a hinárból.

— Nekem még egyéb panaszom is van ellene! folytatá a komornyik. Ő volt az, ki a két szilfánál merényletet követett el ellenem.

— Hazudik! kiáltá Dinnyés.

— Hát hol kapta ön azta sebet, melyről két hétig sántított?

— Vadászaton kaptam.

(Folyt. köv.)

VÁROSI HIRDETÉS.

Makó város polgármesteri hivatalától.

19756—1918.

Bérbeadási hirdetmény.

A város tulajdonát tevő Teleky-utcai volt Dégi-féle házban három különálló lakásnak a f. év május hó 1-től kezdődő 3 évre való bérbeadására a f. év február hó 3-án délelőtt 11 órakor a városi számvevői hivatalban árverés fog megtartatni. Kikiáltási ár az utcai lakásra 1000 korona, az udvari lakásokra 400—400 korona évi bér. A szerződési feltételek a hivatalos órák alatt a gazdasági tanácsnoknál megtekinthetők. — Utóajánlattételnek helye nincsen. Makó, 1919. január 27.

GORCSA, h. polgármester.

Makó r. t. város polgármesteri hivatala.
1469—1919.

Hirdetmény.

Makó város tanácsa mint I. foku iparhatóság közhírré teszi, hogy Rosner Emánuel és társa Makón, az újvárosi állomás mellett fatelep engedélyezését kérte. Ezen ügyben az 1884. évi XVII. t.-c. 25. §-a értelmében a helyszínen megtartandó tárgyalásra határidőül 1919. február 10. napjának délután 4 órája

tűzözik ki s erről az érdeklődők azzal értesítetnek, hogy esetleges kifogásaikat a tárgyalásig írásban, magán a tárgyaláson pedig szóval előterjeszthetik s ennek elmulasztása esetén a kért engedély kiadásával egyedül a köztekintetek lesznek irányadók.

A felállítandó telepre vonatkozó tervrajz az iparhatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Makó város tanácsa, mint I. foku iparhatóság által 1919. évi január hó 24-én tartott üléséből.

Goresa s. k.
h. polgármester.

**Modern
hygienikus
szépségápolás
(kozmetika)**

Müller Adolfné Makó, Ráday-utca 49

Szeplős, májfoltos, miteseres, pattanásos arcról minden hibát eltávolítok, ráncos, öregedő, petyhült arcot simává, üdévé teszem.

**Vibrációs svéd
arcmasszázs.**

Archámlesztást a legideálisabb és legfrissebb alapon végzek Dr. Kalmayer berlini professzor módszere után. A legkitűnőbb arcmasszázó krémek, puderek stb. kaphatók. Arcmasszázs és zománcozás jutányos bérletben. Diszkrét kezelést házilag végzek.

Fogadok délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Müller Adolfné
okl. kozmetikus.

Jó homoki borok!

Rizling, erdélyi fehér, kövidinka és régi-fajta hazai szőlőből nyert schiller vagy egész vörös 300 literrel feljebb mindegy mennyiségben kapható visszavonásig alant!

ÁRAKON:

Seprőből lefejtve rizling zöldfehér ltr. 750 K
erdélyi fehér " 750 K
kövidinka " 650 K
schiller és vörös " 480 K

VASS SÁNDOR

vegyeskereskedőnél, Szeged-Alsóküzpont. Telefon szám 1. — Minták megtekinthetők mindennap Szegeden, Kossuth Lajos Sugár-ut 24. szám alatt. Telefon szám 522. A megvásárolt mennyiség esetről-esetre egyezség szerint ott át is vehető.

Szappanfőző**szódát**

és pedig 130 fokos legerősebb háboru előtti garantált minőségűt árusítok, jóságáért felelek. Baros-utca 12. szám alatt.

Mindenki a saját érdekében tegyen egy próbát bármilyen csekély mennyiséggel!

: HIRDETÉS :

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesítenem, hogy a vésnői mesterséget Budapesten elsajátítottam és egy elsőrendű vésnőközt

üzletemben sikerült alkalmaznom és így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a tisztelt közönség igényeit e téren minden tekintetben kielégíthetem. Kérem a tisztelt közönséget, hogy a vésnői munkákat

ugymint: egyházi és egyesületi címerek, arany, ezüst, nikkell, réz és más fémekből készült ékszerek, órák, gyűrűk, evőeszközök, dohány-, szivar- és cigarettatárcák, dísz- és emléktárgyaknak nemesi és családi címerrel, monogrammal, felirásokkal és számokkal való ellátását.

Készítek kisebb rézlemezre orvosi, ügyvédi néveimkéket és lakásjelző számokat, szóval a vésnői ipar körébe tartozó mindenemű munkákat a legegyszerűbbtől a legdicsesebb kivitelben gyorsan és olcsó áráért. Kész munkák kirakatomban és üzletemben bármikor megtekinthetők. A t. közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel:

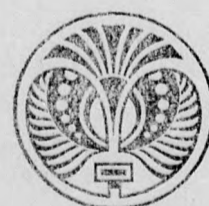
Zablahovszky Sándor
órák, ékszersz és vésnők.

Könyvnyomda és lapkiadóvállalat

Makó, Szegedi-u. 1. sz. Telefon 162

Mindennemű nyomdai munkák, u. m.: irodai nyomtatványok, memorandumok, táblázatok, körlevelek, falragaszok, esküvői és bál meg-hívók, eljegyzési kártyák, névjegyek stb. izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készíttetnek. A kiadásunkban megjelenő »Makói Független Ujság« a vármegye legelterjedtebb és legkedveltebb lapja, megjelenik naponta 4-5000 példányban. Hirdetéseket jutányos áron közlünk. Bármit elad vagy vesz, biztos sikert ér el, ha hirdeti a »Makói Független Ujság«-ban.

Kovács Sándor és Társai

Nyomatott Kovács Sándor és Társai könyvsajtóján Makón.